

<p>Відокремлений структурний підрозділ «Дніпровський фаховий коледж інженерії та педагогіки Державного вищого навчального закладу «Український державний хіміко- технологічний університет»</p>	<p>СИЛАБУС навчальної дисципліни</p> <p>ОСНОВИ ІНЖЕНЕРНО- ПЕДАГОГІЧНОЇ ТВОРЧОСТІ</p>
	<p>Галузь знань: <u>01 Освіта/Педагогіка</u></p>
	<p>Спеціальність: <u>015 Професійна освіта (Охорона праці)</u></p>
	<p>Освітньо-професійна програма: <u>Професійна освіта. Охорона праці</u></p>
	<p>Ступінь (рівень) освіти: <u>перший (бакалаврський)</u></p> <p>Дні занять та консультацій: <u>згідно з розкладом</u></p> <p>Рік навчання: <u>2021</u></p> <p>Семестр: <u>денна – III-й,</u></p> <p>Кількість кредитів: <u>3</u></p>
	<p>Викладач: <u>Кравченко Сергій Олексійович, кандидат педагогічних наук, викладач вищої кваліфікаційної категорії, викладач-методист</u></p>
	<p>Електронна пошта: <u>kravchenko_ikollege@ukr.net</u></p>

Силабус складено на основі робочої програми навчальної дисципліни, обговорено та схвалено на засіданні циклової комісії хіміко-технологічних дисциплін, охорони праці, безпеки життєдіяльності та екології

Протокол від “___” _____ 20__ року № ___

Голова циклової комісії
хіміко-технологічних дисциплін,
охорони праці, безпеки
життєдіяльності та екології

_____
(підпис) (ПІБ)
“___” _____ 20__ року

Голова циклової комісії
педагогічних дисциплін

_____
(підпис) (ПІБ)
“___” _____ 20__ року

Голова робочої групи
(гарант освітньо-професійної
програми)

_____
(підпис) (ПІБ)
“___” _____ 20__ року

1. ОПИС ДИСЦИПЛІНИ

Метою викладання навчальної дисципліни «Основи інженерно-педагогічної творчості» є формування у здобувачів освіти здатності до інженерної та педагогічної творчості у процесі професійної діяльності.

Основними **завданнями** дисципліни “Основи інженерно-педагогічної творчості” є:

– формування у здобувачів освіти уявлень про творчу діяльність і мислення як інструмент творчої діяльності та особливості інженерно-педагогічної творчості;

– набуття здобувачами освіти практичного досвіду із застосування загальних законів, закономірностей, методів і засобів інженерної творчої діяльності у професійній освіті;

– набуття здобувачами освіти практичного досвіду із застосування загальних законів, закономірностей, методів і засобів педагогічної творчої діяльності у професійній освіті;

– залучення здобувачів освіти до творчої педагогічної діяльності на наукових засадах, формування в них мотивації до педагогічної діяльності.

Предметом навчальної дисципліни є закони, закономірності, методи та засоби інженерно-педагогічної творчості у професійній освіті.

Пререквізити: Передумовою вивчення навчальної дисципліни є засвоєння базових знань з педагогіки, психології, педагогічної майстерності, інженерної та комп’ютерної графіки, теоретичних основ вищої математики, фізики.

Постреквізити: Знання, отримані при вивченні дисципліни можуть бути використані при написанні бакалаврської кваліфікаційної роботи, а також при вивченні дисциплін «Вікова та педагогічна психологія», «Інженерна психологія», «Дидактичні основи професійної освіти», «Теорія та методика виховної роботи», «Комунікативні процеси у педагогічній діяльності».

Методи навчання: словесні (пояснення, бесіда, лекція), наочні, практичні (практична робота).

Форми та методи оцінювання: письмовий контроль, усне опитування, тестовий контроль, залік

При вивченні дисципліни «Основи інженерно - педагогічної творчості» здобувач освіти повинен

знати:

– основні особливості та види творчості;

– психологічні процеси під час творчого мислення;

– сутність і методи інженерної творчості;

– сутність і методи педагогічної творчості;

– принципи, логіку та методи організації й здійснення інженерно-педагогічної творчості у системі професійної освіти;

вміти:

- орієнтуватися у особливостях, видах і сутності інженерно-педагогічної творчості у системі професійної освіти;
- керуватися в практичній роботі законодавчими та нормативними документами про організацію інженерно-педагогічної творчості у професійній освіті;
- застосовувати методи інженерно-педагогічної творчості у процесі професійної діяльності;
- удосконалювати навчально-виховний процес у професійних навчальних закладах;
- визначати чинники, що впливають на результати інженерно-педагогічної творчості;
- визначати можливі варіанти вирішення прикладних завдань;
- визначати стратегію поведінки на різних етапах організації творчих процесів;
- використовувати принципи, методи, способи та інструменти планування творчої виробничої діяльності.
- обґрунтовано визначати роль базових психічних основ у творчій діяльності;
- володіти методами побудови та аналізу ефективного управління творчою діяльністю;
- контролювати стан управління творчою діяльністю;
- здійснювати контроль за станом формування творчих компетенцій.

Програмою предмету передбачено проведення семінарських та практичних занять по темам курсу, а також комплексна контрольна робота.

Перелік сформованих компетентностей і результатів навчання та сутність сформованих **компетентностей і результатів навчання:**

Програмні компетентності	Компетентності, визначені стандартом вищої освіти:
Інтегральна компетентність	Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми в освітній галузі та в галузі професійної діяльності з охорони праці або у процесі навчання, що передбачає застосування певних теорій та методів інженерної та педагогічної науки і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.
Загальні компетентності	К05. Здатність приймати обґрунтовані рішення. К06. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій. К07. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями. К08. Здатність працювати в команді.

<p>Фахові компетентності спеціальності</p>	<p>К14. Здатність керувати навчальними/ розвивальними проектами.</p> <p>К16. Здатність використовувати сучасні інформаційні технології та спеціалізоване програмне забезпечення та інтегрувати їх в освітнє середовище.</p> <p>К20. Здатність здійснювати професійну діяльність з дотриманням вимог законодавства, стандартів освіти та внутрішніх нормативних документів закладу освіти.</p> <p>К25. Здатність збирати, аналізувати та інтерпретувати інформацію (дані) відповідно до спеціалізації.</p>
<p>Програмні результати навчання</p>	<p>ПР 02. Володіти інформацією чинних нормативно-правових документів, законодавства, галузевих стандартів професійної діяльності в установах, на виробництвах, організаціях галузі/сфери (відповідно до спеціалізації).</p> <p>ПР 11. Володіти психолого-педагогічним інструментарієм організації освітнього процесу, уміти проектувати і реалізувати навчальні / розвивальні проекти.</p> <p>ПР 12. Уміти проектувати і реалізувати навчальні / розвивальні проекти.</p>

2. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

№	Тема	Зміст теми	Завдання / форми контролю
II курс, I семестр			
Змістовний модуль I. Загальна характеристика творчої особистості.			
1	<p>Творчість – біологічна потреба людини.</p>	<p>Сутність та завдання спецкурсу «Основи інженерно-педагогічної творчості». Місце творчості в житті людини. Зміст та основні поняття творчості. Види творчості. Якості творчої особистості. Класифікація творчих особистостей. Модель творчої особистості. Всебічність розвитку особистості та стадії творчого розвитку. Творчі якості особистості. Творчі здібності, обдарованість. Креативність. Критерії творчості та креативності. Творчі можливості. Творча активність особистості. Концепції творчого мислення. Передумови творчої діяльності. Етапи творчого процесу. Психологічні особливості творчого мислення. Психологічні процеси, що організують творче мислення. Інструменти творчої діяльності. Винахідництво як засіб розвитку</p>	<p>Тести, презентації, індивідуальні та групові завдання, обговорення, ситуаційні, проблемні завдання</p>

		творчості. Психологічні бар'єри, що виникають на шляху вирішення творчих завдань. Методи активізації творчого мислення та діяльності.	
2	Концептуальні засади інженерно-педагогічної творчості.	Зародження педагогіки творчості. Гуманістична педагогіка Відродження та Просвітництва. Розвиток особистісно-орієнтованої педагогіки. Педагогічні концепції ХХ століття. Сучасні особливості розвитку інженерно-педагогічної освіти в Україні та за кордоном. Творчий характер педагогічної діяльності. Характеристика базових понять педагогічної творчості. Ознаки творчої педагогічної діяльності. Спрямованість на творчу діяльність. Критерії творчої педагогічної діяльності. Ознаки педагогічної креативності. Рівні творчої педагогічної діяльності. Творчість як умова педагогічної майстерності. Педагогічна майстерність як мистецтво. Елементи педагогічної майстерності. Специфіка педагогічної творчості. Принципи педагогічної творчості. Діагностика педагогічної спрямованості.	Тести, презентації, індивідуальні та групові завдання, обговорення, ситуаційні, проблемні завдання

Змістовний модуль II. Методологія формування творчої особистості.

3	Формування та розвиток творчої особистості.	Види творчої педагогічної діяльності. Структура творчої навчальної діяльності учнів. Стандартна і творча навчальна діяльність. Зміст творчих якостей учня і критерії їх оцінювання. Організаційно-методичні умови формування творчих можливостей. Управління творчим розвитком особистості в навчально-виховному процесі, його характеристика. Розвиток уяви та фантазії. Розвиток комунікативно-творчих здібностей. Творчі ситуації. Розвиток цілісності, свіжості, непересічності сприйняття. Розвиток творчого мислення. Розвиток різних видів пам'яті. Метод мозкового штурму. Варіанти мозкової атаки. Методи активізації творчого процесу. Проективні методи. Тестування рівня розвитку творчих здібностей. Метод інверсії. Метод емпатії (особистої аналогії). Метод вільних асоціацій. Метод синектики. Метод фокальних об'єктів. Метод багатовимірних матриць. Метод організованих стратегій.	Тести, презентації, індивідуальні та групові завдання, обговорення, ситуаційні, проблемні завдання
---	--	--	--

		Колективні форми розвитку творчості. Закони технічних систем. Методики активізації творчого процесу.	
4	Технології підготовки інженера-педагога до творчої діяльності.	Теоретичні основи підготовки інженера-педагога до творчості. Компоненти змісту підготовки інженера-педагога до творчості. Нормативно-правова та методична база розвитку педагогіки творчості. Особливості діяльності викладача з творчого розвитку здобувачів освіти у ВНЗ. Створення атмосфери співтворчості і співробітництва. Умови творчого розвитку здобувачів освіти закладів середньої та професійно-технічної освіти. Засоби діагностики творчих можливостей здобувачів освіти. Технологія вивчення рівня творчої педагогічної діяльності інженер-педагога. Гуманна педагогіка Шалви Амонашвілі. Уроки творчості Ігоря Волкова. Педагогіка співробітництва Ігоря Іванова. Уроки відкритої етики Євгенія Ільїна. Софія Лисенкова: виховання успіхом. Віктор Шаталов: пізнати істину в радості. Зарубіжний досвід.	Тести, презентації, індивідуальні та групові завдання, обговорення, ситуаційні, проблемні завдання, відеофільми
			Залік

3. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Базові:

1. Костю С.Й. Психологія творчості: курс лекцій з дисципліни для студентів денної форми навчання спеціальності 053 «Психологія». Мукачєво : МДУ, 2018. 46 с.
2. Сисоєва С.О. Основи педагогічної творчості. Київ, Міленіум, 2006. 344 с.
3. Туриніна О.Л. Психологія творчості. Київ: МАУП, 2007. 160 с., іл.
4. Зязюн І.А., Крамущенко Л.В., Кривонос І.Ф. Педагогічна майстерність. Київ: СПД Богданова А.М., 2008. 376 с.

Допоміжні:

1. Калязін Ю.В. Інженерно-педагогічна творчість у підготовці інженерів-педагогів. *Науковий журнал «Молодий вчений»*. 2018. № 5.3 (57.3). С. 9-15.
2. Кучма О. Формування технічної творчості студентів технологічно-педагогічних та інженерно-педагогічних спеціальностей. Збірник наукових праць Уманського державного педагогічного університету імені Павла

3. Гузій Н.В. Педагогічна творчість, майстерність, професіоналізм у системі підготовки освітянських кадрів: здобутки, пошуки, перспективи : монографія / за ред.. ; Мін-во освіти і науки України, Нац. пед. ун-т імені М. П. Драгоманова. Київ, Вид-во НПУ імені М. П. Драгоманова, 2015. 427 с.

Інформаційні ресурси

1. Міністерство освіти і науки України. URL: <https://mon.gov.ua/ua>
2. Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського URL: <http://nbuv.gov.ua/>

5. ПОЛІТИКА ДИСЦИПЛІНИ

Політика навчальної дисципліни представлена в додатку до силабусу.

Витяг з додатку:

1. Політика щодо академічної доброчесності. Академічна доброчесність здобувачів освіти є важливою умовою для опанування результатами навчання за дисципліною і отримання задовільної оцінки з поточного та підсумкового контролів. Політика щодо академічної доброчесності регламентується Положенням про академічну доброчесність учасників освітнього процесу у Відокремленому структурному підрозділі Дніпровському фаховому коледжу інженерії та педагогіки Державного вищого навчального закладу «Український державний хіміко-технологічний університет» (<https://college.udhtu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/07/pro-akademichnu-dobrochesnist.pdf>).

У разі порушення здобувачем освіти академічної доброчесності (списування, плагіат, фабрикація), робота оцінюється незадовільно та має бути виконана повторно. При цьому викладач залишає за собою право змінити тему завдання.

2. Політика щодо перескладання. Перескладання іспиту чи заліку відбувається із дозволу директора коледжу за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний). (<https://college.udhtu.edu.ua/wp-content/uploads/2022/02/polozhennya-pro-organizacziyu-osvitnogo-proczesu.pdf>).

3. Політика щодо оскарження оцінювання. Якщо здобувач освіти не згоден з оцінюванням його знань він може оскаржити виставлену викладачем оцінку у встановленому порядку. Порядок повторного проходження здобувачами освіти контрольних заходів урегульовані Положенням про організацію освітнього процесу (<https://college.udhtu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/02/polozhennya-20-pro-org.-osvit-pr.pdf>)

4. Відвідування занять. Відповідно до Положення про індивідуальний графік навчання студентів Відокремленого структурного підрозділу «Дніпровський фаховий коледж інженерії та педагогіки Державного вищого навчального закладу «Український державний хіміко-технологічний університет» допускається можливість вільного відвідування здобувачами освіти лекційних занять та самостійного опрацювання навчального

матеріалу, передбаченого програмою відповідної навчальної дисципліни. Відвідування інших видів навчальних занять (крім консультацій) є обов'язковим для здобувачів освіти (<https://college.udhtu.edu.ua/wp-content/uploads/2022/02/polozhennya-pro-organizacziyu-osvitnogo-proczesu.pdf>).

6. ПОРЯДОК ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ДИСЦИПЛІНИ

Максимальна кількість балів протягом семестру становить 100. Семестровий контроль за дисципліну проводиться у формі семестрового заліку.

Кількість балів, які можуть отримати здобувачі за виконання певних видів робіт з урахуванням критеріїв оцінювання результату:

1. тематичний контроль (тест) -10 балів;
2. виконання практичної роботи – 5 балів;
3. виконання завдань на семінарських заняттях - 5 балів;
4. участь у конференціях, вебінарах; підготовку публікацій, конкурсних робіт - 10 балів;
5. комплексну контрольну роботу - 20 балів;

Розподіл балів, які отримують здобувачі освіти, по модулям

Вид роботи	Кількість	Сума балів
Змістовий модуль 1		
1. Тематичний контроль	2	20
2. Виконання практичної роботи	2	10
3. Виконання завдання на семінарському занятті	1	5
Разом		35
Змістовий модуль 2		
1. Тематичний контроль	2	20
2. Виконання практичної роботи	2	10
3. Виконання завдання на семінарському занятті	1	5
Разом		35
Участь у конференціях, вебінарах; підготовка публікацій, конкурсних робіт	1	10
Комплексна контрольна робота	1	20
Усього		100

Шкала оцінювання

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Шкала оцінювання: ЄКТС			Шкала оцінювання: національна
	Оцінка ЄКТС	Пояснення	для заліку	Оцінка за національною чотирибальною шкалою
90 – 100	A	ВІДМІННО – здобувач освіти володіє глибокими і дієвими знаннями навчального матеріалу, аргументовано використовує їх у нестандартних ситуаціях, виявляє неординарні творчі здібності в навчальній діяльності; вільно володіє науковими термінами, уміє знаходити джерела інформації, аналізувати їх та застосовувати у практичній діяльності або у науково- дослідній роботі; здатний за допомогою викладача підготувати виступ для студентської наукової конференції, визначити програму своєї пізнавальної діяльності.	зараховано	відмінно
82-89	B	ДУЖЕ ДОБРЕ – здобувач освіти володіє глибокими і міцними знаннями, здатний використовувати їх у нестандартних умовах, може робити аргументовані висновки, практично оцінювати окремі нові факти, явища, процеси. Вирішує творчі завдання, здатен сприймати іншу позицію, як альтернативу, знає суміжні дисципліни, в навчанні користується додатковими джерелами інформації. Відповідь його повна, логічна і обґрунтована.		добре
74-81	C	ДОБРЕ – здобувач освіти володіє достатньо повними знаннями, вільно застосовує вивчений матеріал у стандартних умовах; розуміє основоположні теорії і факти, логічно висвітлює причинно- наслідкові зв'язки між ними; вміє аналізувати, робити висновки з технічних та економічних розрахунків, складати прості таблиці, схеми. Вміє працювати самостійно, підготувати реферат і захищати його положення. Відповідь його повна, логічна, але з деякими неточностями.		
64-73	D	ЗАДОВІЛЬНО – здобувач освіти розуміє суть дисципліни, виявляє розуміння основних положень навчального матеріалу; може поверхово аналізувати події, ситуації, робити певні висновки, самостійно відтворити більшу частину матеріалу. Відповідь може бути правильна, але недостатньо осмислена.		задовільно
60-63	E	ЗАДОВІЛЬНО (ДОСТАТНЬО) – здобувач освіти має початковий рівень знань, володіє необхідними вміннями та навичками для вирішення стандартних завдань; виявляє розуміння основних положень навчального матеріалу; здатний з помилками дати визначення понять та категорій, що вивчаються; може самостійно оволодівати частиною навчального матеріалу, але висновки робить нелогічні, непослідовні.	не зараховано з можливістю повторного складання	незадовільно
35-59	FX	НЕЗАДОВІЛЬНО – з можливістю складання іспиту: здобувач освіти мало усвідомлює мету навчально- пізнавальної діяльності; слабко орієнтується в поняттях, визначеннях; самостійне опрацювання навчального матеріалу викликає значні труднощі; робить спробу розповісти суть		

		заданого, але відповідає лише за допомогою викладача на рівні "так" чи "ні"; однак може самостійно знайти в підручнику відповідь.		
0-34	F	НЕЗАДОВІЛЬНО – з обов'язковим повторним курсом: здобувач освіти не володіє необхідними знаннями, уміннями, навичками та науковими термінами, демонструє низький рівень комунікативної культури.	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	